

Lembar Kerja Peserta Didik

LKPD

BAHASA JAWA

**KANGGE KELAS XI
SEMESTER I**

Antologi Taman
Cerkak

CAPAIAN PEMBELAJARAN

Pada akhir fase F, peserta didik mampu mengolah, menginterpretasi, menganalisis, dan mengidentifikasi informasi berupa gagasan, pikiran, perasaan, pandangan, arahan, atau pesan yang akurat dari membaca teks sastra *cerita cekak* dengan memperhatikan kaidah bahasa Jawa.

ELEMEN : Membaca

INDIKATOR KETERCAPAIAN

- Peserta didik dapat menjelaskan pengertian unsur intrinsik *cerita cekak* dengan tepat.
- Peserta didik dapat menganalisis unsur intrinsik *cerita cekak* dengan tepat.

TUJUAN PEMBELAJARAN

Setelah mengikuti pembelajaran dengan mengembangkan kemampuan bernalar kritis, gotong royong, dan percaya diri melalui model pembelajaran *Problem Based Learning (PBL)* dan metode *Student Teams Achievement Division (STAD)*, ceramah, diskusi, dan penugasan dengan menerapkan TPACK melalui media *Flip Book*, *Live Worksheet*, dan *Quizziz*, peserta didik dapat:

- Menjelaskan pengertian unsur intrinsik cerita cekak dengan tepat.
- Menganalisis unsur intrinsik cerita cekak dengan tepat.

FASE 1. ORIENTASI MASALAH

PERTANYAAN PEMANTIK

- Punapa para siswa sampun nate maos cerita cekak ?
- Menapa irah-irahan cerita cekak ingkang sampun nate dipunwaos siswa menika ?
- Cerita cekak kanthi tema menapa ingkang sampun nate dipunwaos dening para siswa ?
- Miturut para siswa, unsur cerita cekak menika kadadosan saking unsur menapa kemawon ?

PRE - TEST

Kangge mangertosi *kemampuan awal* para siswa saderengipun pasinaon, sumangga saged dipunwangsul pitakenan wonten link menika.
<https://quizizz.com/join?gc=75194770>

FASE 2. ORGANISASI PESERTA DIDIK

MATERI FAKTUAL

Tuladha Cerita Cekak ing Kalawarti Djaka Lodhang

26

Sekeliling No. 104 25/1/2022
Jaka Lodhang 25 Januari 2022

Cerita Cekak

Nini Klenyem :

Aku Kudu Luwih Ngati-Ati

Stres...ayake, ngono yen lembang sakti, aku ya guman karo kenehane bocah-bocah sakti, sing apa-apa kok njur ngambang...maling...nekat...mangka perkarane durung cetna. Wis ana tetung dina, pasien anyar iki dadi jejibahanku, ing bangsal Kenanga, paparku dhines.

"Nyambak nekat badhe ngaku sakti, ngaku teng mangi njeng njur sempetan kadih iki," ngono kandharane ibune sing munggoni nalika aku ngepasi ngganti perbanne dhisik.

"Lajeng perkawinan panapa, Bu?" aku nangk.

"Boten ngertos, Sus. Sanjange remange awak kudu niku bubar rejegan kadih pacare, sing pacare niku njur kesah manuk teneh Jakarta. Emapen seminggu niku boten mibel kuliyah."

Misangka perawat, aku ayem

barang dhisik ngendhi yen siki mung pepes karo baluk bundhan ning jero ora apa-apa. Aku yakin suk yen gip-e wis dibukak dhisik mesthi enqal mari. Nalika durung semonggo seng rumah sakti, dhisik angel mangin, kepeksane kudu dadekang kanti faten. Stres sakti abot. Wong angger tura mesthi ngidhar.

"Ningun...Ningun" ngono teras...bokumenawa kudu undang-undange pacare. Barung wis genep sepuluh dina, dhisik wis sadhar tenan. Ning kakuw, dhisik akean, gedem mangon ning kudu njak dufang. Somono nga wekdane adus ya kudu aku kang ngidhar, nganti bali iki ditihi kanka-kanka perawat sing malih banjur macakake aku karo dhisik, kandharane:

"E...c...Dina, Tamtomu pasienmu sing ataman kac wis semester akhir lho...mangka kuliyah ing buktu, suk lek luhus dadi penjacara, akeh lho dhisik."

"Ah, ya embuh," sangsulaku karo njlungani. Ning ya gene atiku mangkel-mangkel seneng yen dipacok-pacokake karo Tamtomu. Geneya atiku seneng yen dipacok? Apa aku ya seneng karo dhisik?

"Mang tahun baru, pacar baru ni, ya" ngono panyengese kanka-kaca yen aku lagi pas rampung ngidhar. Tomo. Apa bocah iki mujudake hadhian kanggo ing taun anyar sasi ngarep kudu?

Sasawene iki aku rak durung nate pacaran, embuhlah, aku ora ngerti. Sing cetna yen aku durung ndulang apa nyibini dhisik dina kadi, rasane kaya ana sing kurang. Aku rumangsa seneng yen cecodhakan karo dhisik. Jare kanka-kaca yen aku durung ketok, Tomo malah nakalake:

"Mana Mbak Dina?"

Sakti Tomo wis ajar mikul. Tamah aku sing dijuluki dhampiri

yen dhisik aku mikul neng sajaban bangsal. Aku ya setya ngancani, yen ngepasi dhines, kudu rak ya mujudake tugas ing rumah sakti. Babar pisan aku ora wani takon apa-apa, kejaba mang ndedonga jroning ati, supaya dhisik enqal piawangan mari, lan banjur bisa bali kuliyah maneh.

Liyane kabeh tak pasrahake marang Gusti Pang Paring Urip.

Nalika tekan platform ing sangsore wis alamanadha kang ngrembuwang, Tomo ngajak lunggahan ing kursi taman, tak turuti. Karo mapan lungguh dhisik kandharane:

"Dih, Dina, matumowan ya, dene alaman wis kersa ngumati aku kanti gental, nganti aku bali wis ajar mikul."

Aku mangguli nggedhekeke atine:

"Wis ta Mas Tomo, sabar. Sedheka maneh panjenengan rak bisa bali kuliyah. Mula suk ra nate seneng ngidhar, luwih-luwih yen pengidhar lagi mangel utawa nistare lagi peteng, mudhak gampang nemo kadhalan."

"Jenah pacarku kudu nggedhekeke sok Dih, mang

semester akhir lho...mangka kuliyah ing buktu, suk lek luhus dadi penjacara, akeh lho dhisik."

"Ah, ya embuh," sangsulaku karo njlungani. Ning ya gene atiku mangkel-mangkel seneng yen dipacok-pacokake karo Tamtomu. Geneya atiku seneng yen dipacok? Apa aku ya seneng karo dhisik?

"Mang tahun baru, pacar baru ni, ya" ngono panyengese kanka-kaca yen aku lagi pas rampung ngidhar. Tomo. Apa bocah iki mujudake hadhian kanggo ing taun anyar sasi ngarep kudu? Sasawene iki aku rak durung nate pacaran, embuhlah, aku ora ngerti. Sing cetna yen aku durung ndulang apa nyibini dhisik dina kadi, rasane kaya ana sing kurang. Aku rumangsa seneng yen cecodhakan karo dhisik. Jare kanka-kaca yen aku durung ketok, Tomo malah nakalake:

"Mana Mbak Dina?"

Sakti Tomo wis ajar mikul. Tamah aku sing dijuluki dhampiri

yen dhisik aku mikul neng sajaban bangsal. Aku ya setya ngancani, yen ngepasi dhines, kudu rak ya mujudake tugas ing rumah sakti. Babar pisan aku ora wani takon apa-apa, kejaba mang ndedonga jroning ati, supaya dhisik enqal piawangan mari, lan banjur bisa bali kuliyah maneh.

Liyane kabeh tak pasrahake marang Gusti Pang Paring Urip.

Nalika tekan platform ing sangsore wis alamanadha kang ngrembuwang, Tomo ngajak lunggahan ing kursi taman, tak turuti. Karo mapan lungguh dhisik kandharane:

"Dih, Dina, matumowan ya, dene alaman wis kersa ngumati aku kanti gental, nganti aku bali wis ajar mikul."

Aku mangguli nggedhekeke atine:

"Wis ta Mas Tomo, sabar. Sedheka maneh panjenengan rak bisa bali kuliyah. Mula suk ra nate seneng ngidhar, luwih-luwih yen pengidhar lagi mangel utawa nistare lagi peteng, mudhak gampang nemo kadhalan."

"Jenah pacarku kudu nggedhekeke sok Dih, mang

semester akhir lho...mangka kuliyah ing buktu, suk lek luhus dadi penjacara, akeh lho dhisik."

"Ah, ya embuh," sangsulaku karo njlungani. Ning ya gene atiku mangkel-mangkel seneng yen dipacok-pacokake karo Tamtomu. Geneya atiku seneng yen dipacok? Apa aku ya seneng karo dhisik?

"Mang tahun baru, pacar baru ni, ya" ngono panyengese kanka-kaca yen aku lagi pas rampung ngidhar. Tomo. Apa bocah iki mujudake hadhian kanggo ing taun anyar sasi ngarep kudu? Sasawene iki aku rak durung nate pacaran, embuhlah, aku ora ngerti. Sing cetna yen aku durung ndulang apa nyibini dhisik dina kadi, rasane kaya ana sing kurang. Aku rumangsa seneng yen cecodhakan karo dhisik. Jare kanka-kaca yen aku durung ketok, Tomo malah nakalake:

"Mana Mbak Dina?"

Sakti Tomo wis ajar mikul. Tamah aku sing dijuluki dhampiri

yen dhisik aku mikul neng sajaban bangsal. Aku ya setya ngancani, yen ngepasi dhines, kudu rak ya mujudake tugas ing rumah sakti. Babar pisan aku ora wani takon apa-apa, kejaba mang ndedonga jroning ati, supaya dhisik enqal piawangan mari, lan banjur bisa bali kuliyah maneh.

Liyane kabeh tak pasrahake marang Gusti Pang Paring Urip.

Nalika tekan platform ing sangsore wis alamanadha kang ngrembuwang, Tomo ngajak lunggahan ing kursi taman, tak turuti. Karo mapan lungguh dhisik kandharane:

"Dih, Dina, matumowan ya, dene alaman wis kersa ngumati aku kanti gental, nganti aku bali wis ajar mikul."

Aku mangguli nggedhekeke atine:

"Wis ta Mas Tomo, sabar. Sedheka maneh panjenengan rak bisa bali kuliyah. Mula suk ra nate seneng ngidhar, luwih-luwih yen pengidhar lagi mangel utawa nistare lagi peteng, mudhak gampang nemo kadhalan."

"Jenah pacarku kudu nggedhekeke sok Dih, mang

26

Sekeliling No. 104 25/1/2022
Jaka Lodhang 25 Januari 2022

Cerita Cekak

Herlina S :

Kawit awan bulada katur, mendhung gumundul ing akasa kasedah harsese banyu udan riwis-riwis. Udun girimis nedesi tendhun ing pendarangan. Udun kapa-kapa amung nggung ing kagugur nggugun jalaran ing papan iya katon padhang. Aneji bakal nyumgung ing papan iya. Udun girimis iki ora bakal nute.

Sinta lagi tata-tata ing jero kamar. Dhisikhe ngompoli klandi banjur ngidhekeke ing kuper. Ana karang kudu potang potang klandi sing wis kempet lan nedhi kuper. Pisan kenece dhisikheke ing tas cilik. Wedhak, gincu, masker sai, parfum, lan piranti permainan awak dhisikheke sij salaku cilik. Dhompel warna abang iku gumitah ing meja rias. Sinta gaje nyandhak dhompel iki banjur niki isine. Dhisik amon 20 lembar wis semekap, kudu pendhuthuk, SIM, STNK, kendharan, kartu ATM, kartu kredit wis kempet. Dhompel banjur ditutup rapi. Dhompel iki dhisikheke ing tas cilik warna ungu. Sinta banjur nyandhak ponsel. Sadurunge dhisikheke tas, ponsel dibukak nganti katon foto utawa katek WA. Sinta nuli status kang isine nganti dene Sinta arep marjapak Jakarta sithi sego Sawunggadhi. Kanka-kaca kang nyimpen ponsel penehe Sinta lan Sinta ngono ngono penehe kancane iki bakal bisa muga apa kang katon dene Sinta. Ana kang langkung mecha kangen kanti mecha penehe WA kanti nyendhak denga kango klemastene Sinta. Sinta mecha bali ana kang gati marang dhisik. Bisi ana kang gedem asung panyangyung kanti mecha kagugur. Ponsel dhisik banjur dhisikheke tas ungu.

"Bisi kemun ya Sa?" pitakose Sinta marang adhisik, Lisa, kang lagi kawat ngarep kamar Sinta.

"Bis, Mbak! Iki ayup-ayup marjapak saku pa?" Lisa ngajak marjapak jero kamar Sinta, banjur njenging ing dhuwur.

Monor rodha pajut wis comawis ing platform. Sinta lan Lisa gaje mbukak lawang kendharan.

yen wis arep marjapak. Lisa mangguli kamar ya? Lisa marjapak saha dhisik. Sinta jumarang metu kamar Sinta tumuju kamar dhisik. Kamar Sinta lan Lisa jejuran. Lawang kamar amung kawat siji setengah meter. Ing lawang kamar Lisa tulus Lisa Comel. Ora mang tulisan. Ing ngisor tulisan iki uga ana pepasan templan foto lan gambar kembang. Kena manis iki lagi nganti remaja. Ing jero kamar uga kawat templan foto lan gambar gambar kembang.

Sinta lan Lisa satemene dhisik kenece marang padha. Katorone seneng marang telanduran kembang. Plataran omah dhisik kembang-kembang kang manawa-warna udu. Popak banget bepara kaya bakal kembang. Sinta lan Lisa telandur nganti lan njopaka telanduran kadi.

"Sa, arep marjapak?" Sinta nggugur kuper lan nyangking tas cilik koro kawat ngarep kamar Lisa.

"Ya, Mbak. Ayu dhisikheke marjapak stasiun." Lisa sing lagi nggugurake tembang kanti nyimpen kupinge nganggo piranti sing jengere headset mesyut saku paseten banjur nganggo sweater rajat. Lisa tata-tata.

Monor rodha pajut wis comawis ing platform. Sinta lan Lisa gaje mbukak lawang kendharan.

Ragasi dibukak. Lisa ngidhekeke kuper ing bagasi, dene Sinta wis njenging ing bali bagasi. Tewel-doser kendharan singgalake plataran tumuju stasiun. Sore iki katurane terang. Lemah lan dalan aspal sing dibawati leles mecha tereng buhar udan.

Lumrah wong kenggon niki sego, sithi lan kerti kithikan ditihi priksa dene priksa stasiun. Catin pemungpan sing wis arep ing barisan tili priksa ora akeh. Sinta sing wis tekan stasiun banjur tumuju barisan kudi, dene Lisa bangsore mudi.

Segeo Sawunggadhi wis mapan ing peron 3. Kabeh ana 8 gerbong, kedu kkomoti. Sinta nedhi ing gerbong 2 banjur tumuju kursi nomor 12D. Sajak panceri wekdane ora megal anggoni Sinta.

tekan stasiun. Feling ora bisi ana sepuh mechi Sinta mangguli jahal sego marjapak. Ora gantelan senew sego rumambit mechi rei wesi kang gip amarga sadon dina kagugur wudu sego. Alon-alon sego singgalake stasiun Kutarjo.

Sawangan sore iki wis rada katon peteng jalaran wis nganti wektu Magrib. Sinta mang Lisa nyawang ketip-ketip lampu ing omah-omah utawa sala kendharan kang lumaku ing dalan gedhe. Yen mikul ing pagelaran utawa peneh, bisi teteng katon peteng, kepara ora cetna.

"Permis...!" ana pawangan nganggo setelan klandi dhisik langgah ing lungu kenggon njeng Sinta. Ngagene ngaggo ing karo mecha, nyangking tas ireng cilik. Dene tas sing rada gedhe wis dijupukake ing bagasi.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan, utawa fashion. Dhisik nggugur ngidhekeke layar ponsel. Piripat mecha marang layar. Kadhik kadhik utuk-utuk muga pawara ing ponsel kanti.

Sinta nuli awak, mripet se-thitik mechi kanti jemidhe. Tangane nggugur tas cilik banjur njupuk ponsel. Satemene ora ana sing arep dibukake. Sinta mang quick warta ing internet banjur muga warta katek, embuh lu warta selebriti, utawa kesehatan

FASE 2. ORGANISASI PESERTA DIDIK

MATERI KONSEPTUAL

Pangertosan Unsur Intrinsik Cerkak

Unsur intrinsik cerita cekak, inggih menika unsur ingkang wonten ing salebetipun cerita cekak.

Ingkang Kalebet Unsur Intrinsik Cerkak

1. Tema
2. *Latar* utawi *setting*
3. Alur (Plot)
4. Paraga
5. Wataking Paraga
6. *Sudut Pandang*
7. Piwulang luhur (*amanat*)

Materi ingkang langkung jangkep saged dipuntingali wonten ing *link bahan ajar* :
<https://anyflip.com/evaum/rpkl/>

FASE 3. PENYELIDIKAN INDIVIDU / KELOMPOK

GLADHEN KELOMPOK

PITEDAH GLADHEN

- Kadamela kelompok kanthi cacahipun 6 siswa ing saben kelompok.
- Lenggah kaliyan kanca satunggal kelompokipun lajeng nindakaken pirembagan.
- Kawaosna cerita cekak ingkang sampun kasamektakaken
- Kaanlisisna unsur intrinsik cerkak ingkang sampun katemtokaken wonten ing perangan pitakenan lan kaandharna pawadanipun.
- Satunggal kelompok anggenipun ngempalaken cekap satunggal kemawon ananging sedaya anggota kelompok kedah paring pamanggih.
- Anggenipun mangsuli sasaged-saged ngginakaken basa Jawi ragam krama.

FASE 3. MEMBIMBING PENYELIDIKAN KELOMPOK

GLADHEN

Kawaosen cerita cekak kanthi irah-irahan “*Kangen Pak Bon*” ing ngandhap menika lajeng Kaanalisisen unsur intrinsik wonten ing cerita cekak menika saha pawadanipun!

Kangen Pak Bon

(Dening Sayekti Ardiyani)

Fikri bola-bali kerut irunge. Sanajan wis nganggo masker kanggo nutupi irunge, ambune kamar mandhi tembus tekan irung.

“Parah! Kamar mandhi iki ambune pesing banget! Mung rong dina Pak Bon ora mlebu, wis reged ngene. Hah, bocah-bocah ora tau nyiram sawise pipis pa?” sambate Fikri. “Iki nembe kamar mandhi siji, kamar mandhi liyane piye?”

Pak Bon, dadi tukang kebon lan tukang reresik ing sekolahe Fikri jenenge Pak Zaenuddin. Pak Bon wis rong dina ora nyambut gawe amarga lagi lara. Arep kepriye maneh yen Pak Bon ora langsung mlebu? pikir Fikri.

Kanthi upaya sing bisa ditindakake, Fikri pungkasane ambegan lega ing ngarep kamar mandhi. Rasane getun, kok wingi dheweke ora mlebu Pramuka tanpa izin. Sawise pelajaran, dheweke mulih. Fikri wis ora sabar ketemu Mbah Putri sing bakal teka lan nginep ing omahe wong tuwane. Ibu wis ngelingake Fikri supaya melu kegiatan Pramuka amarga Mbah Putri rawuh sore.

Sepur nembe tekan stasiun kira-kira tabuh 16.00 WIB. Fikri sing uwis kangen karo eyange, ngeyel yen dheweke bakal methuk Mbah Putri ing omah, mula dheweke kudu mulih luwih awal.

Lha, saiki Fikri getun amarga ibune bener. Fikri kudu ngenteni suwe nganti Mbah Putri rawuh. Amarga dheweke bolos Pramuka, dheweke dihukum ngresiki kamar mandhi mambu sing ditinggalake Pak Bon. Fikri lega amarga tugase wis rampung.

Dheweke lagi wae nyruput wedang putih saka botol sing digawa nalika ana pengumuman saka pengeras suara sekolah. Kabeh siswa didhawuhi guru gugur gunung ngresiki sekolah. Saben kelas mesthi resik amarga petugas piket sregep ngresiki. Nanging, platarane katon reged banget karo godhong sing sumebar. Mangsa iki kadhangkala nggawa angin kenceng satemah godhong-godhongan terus rontok. Apa maneh koridhor sing bledug kandel lan ruwang liyane sing ora didemek petugas piket. Tetanduran ing sakubenge pekarangan uga wis garing.

“Pancen susah yen Pak Bon lagi lara. Dadi kangen karo Pak Bon,” sambate Fikri. “Nembe lungguh ngaso, dikon resik-resik maneh,” raine mrengut.

“Ciyee...kangen...biasane ora tau nggatekake Pak Bon,” ujare Umar.

“Ewadene kanca-kanca ora kangen? Pak Bon lagi lara mung rong dina, sekolahe wis reget banget. Delengen kamar mandi, hiyy ambune ra karuan. Awake dhewe isih gumantung marang Pak Bon. Yen lara nganti pirang-pirang dina, kepiye dadine sekolahan?” pitakone Fikri.

“Iya, saiki awake dhewe rumangsa kelangan, biasane ora perduli. Pranyata Pak Bon nduweni peran gedhe ing sekolah iki,” ujare Yoga.

“Tugas Pak Bon ora beda karo guru. Tanpa wong-wong mau awake dhewe ora kuwat,” Umar kaget.

“Dhewe nembe ngrasa yen Pak Bon ora ana,” sambunge Fikri.

“Kepriye yen sore iki tilik Pak Bon,” saran Yoga.

“Bener kuwi, kas kelas bisa kanggo suku oleh-oleh,” sambunge Rani, bendhahara kelas sing lagi ngrungokake ora adoh saka bocah-bocah mau.

“Sarujuk, budhal sekolah langsung mrana,” Umar sing dadi ketua kelas mutusake. Rampung rembugan, bocah-bocah banjur padha metu saka kelas kanggo gugur gunung.

“Lho kok Bapak boten rawuh, kula kangen Pak,” Umar miwiti nyapa Pak Bon sawise tekan omahe budhal sekolah.

“Bapak lara, vertigone kumat maneh. Ora bisa apa-apa. Piye sekolahe?” Pak Bon kaget karo tekane bocah-bocah.

“Wah semrawut, Pak. Menawi boten wonten Bapak, sekolahe reged, Pak,” sambate Fikri.

“Dingapura, insya Allah sesuk mlebu. Alhamdulillah wis mari,” kandhane Pak Bon.

“Nyuwun sewu Pak, kita asring kesupen lan boten perduli kalihan karesikan. Bapak boten rawuh, ketinggal benten sekolahan,” ujare Yoga.

“Dongakna supaya bapak ora lara maneh, bocah-bocah. Dadi bapak bisa ngurusi sekolah,” ujare Pak Bon.

“Nanging, aku uga njaluk tulung. Bocah-bocah uga duwe tanggung jawab kanggo njaga karesikan sekolah. Yen wis biasa ngopeni lan njaga lingkungan awake dhewe mesthi kepenak sinau.”

“Nggih Pak, janji badhe langkung nggatosaken karesikan,” kandhane bocah-bocah meh bebarengan.

“Hmm... maturnuwun wis teka, dadi tambah semangat bapak,” Pak Bon mesem seneng. Bocah-bocah uga seneng bisa tilik Pak Bon.*

(kamot ing Djaka Lodang No. 07 Taun 2022 kaca 28).

FASE 4. MENGEMBANGKAN & MENYAJIKAN HASIL KARYA

Kelompok :

Nama Anggota : 1.

2.

3.

4.

5.

6.

Identifikasi Unsur Intrinsik Cerita Cetak

1. Alur :

Pawadanipun:

.....

.....

2. Piwulang Luhur: (Kasebutna 6 kemawon)

a.

b.

c.

d.

e.

f.

FASE 4. MENGEMBANGKAN & MENYAJIKAN HASIL KARYA

Sumangga sesulih saking kelompok saged maosaken asiling pirembagan kelompok wonten ing ngajeng kelas.

FASE 5. ANALISIS & EVALUASI PROSES PEMECAHAN MASALAH

Kangge mangertosi seserepan para siswa sasampnipun nyinau bab unsur intrinsik cerita cekka wonten ing dinten menika, sumangga saged mangsuli pitakenan-pitakenan wonten ing *post-test* ingkang saged dipuntingali wonten ing *link* menika <https://quizizz.com/join?gc=76726358>

KAPUSTAKAN

Ardiyani, Sayekti. 2022. "Kangen Pak Bon". Djaka Lodang. No. 07 Halaman 28.

MGMP Bahasa Jawa SMA/SMK/MA D.I.Yogyakarta. 2020 (Revisi). WIBAWA : Wiyata Basa Jawa untuk Kelas XI. Yogyakarta: Dinas Pendidikan Pemuda dan Olahraga D.I.Yogyakarta.

Mulyana. 2014. Bahasa Jawa Kreatif: Panduan Lengkap Menulis dalam Bahasa Jawa. Yogyakarta: Penerbit Tiara Wacana.

Nurgiyantoro, Burhan. 1994. Teori Pengkajian Fiksi. Yogyakarta: Gadjah Mada University Press.

Sulistiani, Sri & Suwarni. (2016). Kekhasan Cerita Pendek Jawa Modern Cerkak Abad 21: Kajian Idealisme Pengarang dan Karakteristik Karyanya. Jurnal Pena Indonesia, No. 2 Volume 2. 121-141.

Widayat, Afendy. 2016. Ngarang Gampang, Gampang Ngarang. Yogyakarta: Penerbit K-Media.

Wijayanti, Suci. 2022. "Es Dung-Dung". Djaka Lodang. No. 2 Taun 2022. Halaman 28.

Yasman, A.S. 2016. "Jodho". Panjebar Semangat. No. 52 Halaman 28.